

prima instanță: I. Stepanov
instanța de apel: A. Minciuna
A. Nogai, V. Pruteanu

dosarul nr. 2rae-135/13

DECIZIE

02 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii - Nicolae Clima, Ion Corolevschi
Iuliana Oprea, Iurie Șumcov

examinând recursul declarat de SRL „Nico Forte”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nico Forte” împotriva ÎCS „Total Leasing” SA cu privire la rezilierea contractului de leasing, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2012

c o n s t a t ă

La data de 08 februarie 2010 SRL „Nico Forte” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Total Leasing” SA cu privire la rezilierea contractului de leasing, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat, că la 10 iulie 2008 a încheiat cu pârâtul contractul nr. 367-08/NIC de leasing financiar, în baza căruia pârâtul i-a transmis în posesiune și folosință temporară autovehiculul de model „Toyota Camry”, iar el s-a obligat să achite prețul acestuia în rate de leasing, conform graficului de achitare. În prezent, autovehiculul menționat se află în posesia pârâtului, fiind reținut abuziv la 01 septembrie 2009, când s-a prezentat la sediu pentru a discuta despre achitarea primei de asigurare facultativă. Pîrîtul prin metodă abuzivă a ridicat autovehiculul, fără a înainta careva pretenții și notificări prealabile, în baza deciziei unilaterale și samavolnice. Nu a fost întocmit actul de primire-predare și nu i-a fost restituite cheltuielile pentru îmbunătățirea bunului. La 22 octombrie 2009, fără participarea lui, pârâtul a efectuat expertiza în vederea estimării valorii de piață a mijlocului de transport. Asigurarea facultativă a

automobilului a fost efectuată de către pârât în luna iunie 2009 în conformitate cu p.7.3.1. al contractului. Pînă în prezent pârâtul nu a solicitat plata și nu a facturat aceste plăți, dar nu i-a transmis nici polița de asigurare și contractul respectiv. A achitat ratele de leasing pînă la momentul reținerii contractului, însă prin notificarea nr. 367-08/NIC pârâtul a reziliat contractul de leasing financiar, începînd cu 13 octombrie 2009.

SRL „Nico Forte” consideră, că pârâtul a încălcat esențial obligațiunile contractuale prin revendicarea abuzivă și a încălcat esențial obligațiunile contractuale prin revendicarea abuzivă și samavolnică a autovehiculului, nu a întreprins acțiuni pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă și s-a condus eronat de unele prevederi ale contractului, care contravin legislației în vigoare și sunt în detrimentul lui. Astfel, contractul nr. 367-08/NIC de leasing financiar urmează a fi reziliat la inițiativa lui, iar pârâtul este obligat să-i restituie integral mijloacele alocate în mărime de 223031,75 lei.

Solicită reclamantul rezilierea contractului de leasing financiar nr.367-08/NIC din 10.07.2008 și restituirea mijloacelor alocate de locatar în sumă de 223031,75 lei, încasarea cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat în valoare de 6690,95 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în valoare de 8500 lei.

Prin hotărîrea judecătorei economice de circumscripție mun. Chișinău din 25.05.2011 acțiunea a fost integral respinsă ca nefondată, s-a încasat de la SRL „Nico Forte” taxa de stat în buget în sumă de 200 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2012 s-a respins apelul declarat de SRL „Nico Forte” și s-a menținut hotărîrea judecătorei economice de circumscripție mun. Chișinău din 25.05.2011.

Recurentul SRL „Nico Forte” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2012, solicitînd admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2012 și hotărîrii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărîri privind admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a invocat, că instanțele de judecată nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și eronat au aplicat normele de drept material.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Conform art. art. 923 alin.(1) și 929 Cod civil, prin contractul de leasing o parte, creditorul financiar (locatori, se obliga sa dobîndească in proprietate sau sa producă bunul mobil specificat în contract și să-l dea in posesiune și folosință pentru o perioada determinata în contract, celeilalte părți (locatar), iar aceasta se obliga la plata în rate a unei sume de bani (redevența). Locatarul si locatorul răspund pentru obligațiile lor potrivit contractului de leasing și în conformitate cu legea.

Articolele 513 și 572 alin.(2) Cod civil prevăd, că debitorul și creditorul trebuie să se comporte cu bună-credință și diligentă la momentul nașterii, pe durata existenței, la

momentul executării și stingerii obligației. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. art. 733, 735 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și d), art.737 alin. (1) Cod civil, contractul nu poate fi rezolvit, reziliat sau revocat, decât în temeiuri prevăzute de lege sau prin acordul părților. O parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți. Pentru determinarea neexecutării esențiale, se iau în considerare în special: neexecutarea privează substanțial creditorul de ceea ce aștepta de la executarea contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat; executarea întocmai a obligațiilor ține de esența contractului; neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă; neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului. Rezoluțiunea contractului operează prin declarație scrisă față de cealaltă parte.

Articolele 118 alin.(1) și 122 alin. (1) Cod de procedură civilă prevăd, că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probați un e nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Cu certitudine s-a constatat, că părțile la 10 iulie 2008 au încheiat contractul de leasing financiar nr. 367-08/NIC, în baza căruia I.C.S. „Total Leasing” S.A.. în calitate de locator, s-a obligat să procure în proprietate automobilul de model „Tayota Camry” la prețul de 26700 euro și să-l transmită locatarului SRL „Nico Forte” în posesiune și folosință temporară, iar după achitarea deplină în termen de 60 luni a sumelor indicate în graficul de achitare a plăților din anexa 4 a contractului, să-l transmită în proprietatea locatarului (f. 37-55).

Modalitatea de achitare a plăților de leasing și a altor plăți prevăzute de contract sunt stabilite de p.7.1-7.9 din contract și anexa nr. 4 a contractului.

Conform p. p.5.2.5. 5.2.11, 7.3.1 și 9.1 al contractului menționat, locatarul se obligă să suporte pe cheltuială proprie toate cheltuielile în legătură cu asigurarea obligatorie și facultativă; să execute cu bună-credință obligațiile stipulate în prezentul contract, inclusiv să achite locatorului ratele de leasing, cât și alte sume stabilite în conformitate cu graficul de achitare a plăților, indiferent de faptul dacă locatorul a notificat sau nu locatarul despre aceasta, și să achite anual prima de asigurare facultativă și obligatorie asigurătorului. Locatarul din cont propriu va asigura (asigurarea obligatorie și facultativă) bunul, la asigurătorul ales de către locator, pe întreaga perioadă de acțiune a prezentului contract, cu prezentarea obligatorie locatorului actelor care confirmă asigurarea bunului. Dacă locatarul nu a achitat prima de asigurare conform 5.2.11, p.7.1-7.3 și 9.1 al contractului, locatorul întru evitarea întreruperii în perioada de asigurare, are dreptul de a achita prima de asigurare asigurătorului de sinestătător. în acest caz locatorul are dreptul de re-factura locatarului prima de asigurare achitată asigurătorului cu aplicarea taxei pe valoare adăugată conform Codului fiscal.

Potrivit p. 11.1, 11.1.3, 11.2 al contractului de leasing financiar nr. 367-08/NIC din 10.07.2008 locatorul este în drept să rezilieze contractul cu notificarea prealabilă a locatarului și să ceară restituirea bunului în cazul în care locatarul nu plătește în termen sau în totalitate ratele de leasing lunare și/sau alte plăți, prevăzute de contract și dacă termenul neachitării depășește 10 zile calendaristice; locatarul nu a achitat în termen de 5 zile

calendaristice după survenirea termenului prevăzut de notificarea înaintată sumele datorate, dobânzile de risc, penalitățile sau amenzile pentru neachitare în termen a plăților prevăzute de contract; locatarul nu respectă condițiile contractului de asigurare facultativă și nu a achitat primele de asigurare facultativă a bunului. În cazul rezilierii de către locator a prezentului contract, rata de leasing inițială și celelalte rate de leasing, prima de asigurare facultativă, precum și orice alte plăți achitate de locatar în conformitate cu prevederile prezentului contract nu se restituie acestuia.

Conform explicațiilor participanților la proces și înscrisurilor anexate la dosar, s-a constatat, că la 01.06.2009 pe traseul M-9 Ialoveni a avut loc un accident rutier, în rezultatul căruia a fost deteriorat autovehiculul de model „Toyota Camry”, cu numărul de înregistrare C FL 697, transmis recurentului SRL „Nico Forte”, în baza contractului de leasing financiar nr. 367-08/NIC din 10.07.2008.

Prin înștiințarea nr. 5590 din 09.07.2009 recurentul a solicitat intimatului I.C.S. „Total Leasing” S.A. implicarea în soluționarea problemei privind repararea autovehiculului deteriorat în timp restrâns, în caz contrar, a comunicat că va refuza să continue plățile asigurării indicate în contract (f. 63).

Prin răspunsul nr. 1908 din 21.07.2009 Î.C.S. „Total Leasing” S.A. a comunicat SRL „Nico Forte”, că contrar prevederilor contractului a admis restanță la plata ratelor de leasing în sumă de 59627 euro, inclusiv penalitatea, solicitând ca ultimul în termen de cel mult 5 zile calendaristice, din momentul primirii prezentei notificări, să achite integral sumele datorate, iar în cazul neachitării sumei datorate în termenul indicat, contractul se consideră reziliat începând cu ziua următoare din momentul expirării termenului stabilit și a solicitat ca recurentul să restituie bunul în termen de o zi lucrătoare din momentul rezilierii (f. 60).

La 01.09.2009 autovehiculul din litigiu a fost restituit Î.C.S. „Total Leasing” S.A., împreună cu toate accesoriile acestuia, inclusiv și cheile.

Prin notificările nr. 2048 din 09.09.2009 și nr. 2128 din 06.10.2009 Î.C.S. „Total Leasing” S.A. a solicitat recurentului achitarea datoriei în rezultatul neexecutării obligațiilor contractuale în termen de cel mult 5 zile calendaristice din momentul primirii prezentei notificări, în caz contrar contractul se va considera reziliat, iar bunul va fi expus spre vânzare îndată după rezilierea contractului (f. 57, 58).

Prin notificarea nr. 2149 din 13.10.2009 Î.C.S. „Total Leasing” S.A. a informat SRL „Nico Forte”, că drept rezultat al încălcării flagrante a obligațiilor asumate în baza contractului de leasing financiar nr. 367-08/NIC din 10.07.2008, contractul se consideră reziliat începând cu 13.10.2009 (f. 15).

La 10.11.2009 SRL „Nico Forte” a expediat în adresa intimatului notificarea înregistrată cu nr. 6936 prin care a solicitat rezilierea contractului de leasing financiar nr. 367-08/NIC din 10.07.2008 și restituirea integrală a mijloacelor alocate în sumă de 223 031.75 lei în termen de 5 zile de la data primirii prezentei notificări (f. 16-17).

Astfel, la data înaintării de către recurent a notificării de reziliere a contractului, contractul nr. 367-08/NIC de leasing financiar, încheiat între Î.C.S. „Total Leasing” S.A. și SRL „Nico Forte” la 10.07.2008 era deja reziliat, în legătură cu neexecutarea de către locator-reclamant a obligațiilor contractuale.

Instanța de recurs consideră, că instanțele de judecată corect au respins cerințele recurentului, deoarece lipsește temei legal pentru obligarea intimatului de a restitui sumele

achitate de recurent în baza contractului de leasing financiar nr. 367-08/NIC din 10.07.2008.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, decizia Curții de Apel Chișinău și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar temeiurile invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia Curții de Apel Chișinău și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de SRL „Nico Forte”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2012 și hotărârea judecătorei economice de circumscripție mun. Chișinău din 25 mai 2011, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Nico Forte” împotriva ÎCS „Total Leasing” SA cu privire la rezilierea contractului de leasing, încasarea sumei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Corolevschi

Iuliana Oprea

Iurie Șumcov